

VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN

Programma voor gemeentelijke internationale samenwerking

gefinancierd door Directie-Generaal voor Ontwikkelingssamenwerking

Oproep 2003

EINDVERSLAG

Naam van de Belgische gemeente:	Bierbeek
Naam van de partnergemeente - land	San Felipe de Oña - Ecuador

Dossier Nr

(enkel voor intern gebruik)

I. DE BELGISCHE GEMEENTE

IDENTITEIT

Hebben zich in de loop van 2003 wijzigingen voorgedaan met betrekking tot de identiteit van de Belgische gemeente? Zo ja, gelieve deze hieronder te vermelden.

Naam van de burgemeester	Mark Cardoen
Naam van de schepen voor internationale samenwerking	Johan Vanhulst
Naam en functie van de persoon die het dossier beheert	Liebrecht Salen Informatieambtenaar
Adres	Dorpsstraat 2
Postcode en gemeente	3360 Bierbeek
Telefoonnummer	016/ 46 87 84
Faxnummer	016/ 46 11 41
E-mail	Liebrecht.salen@bierbeek.be
Andere wijzigingen	

II. DE PARTNERGEMEENTE

IDENTITEIT

Hebben zich in de loop van 2003 wijzigingen voorgedaan met betrekking tot de identiteit van de partnergemeente? Zo ja, gelieve deze hieronder te vermelden.

Naam van de burgemeester	Luis Coronel
Naam en functie van de contactpersoon	Fredy Galarza, secretaris van de gemeenteraad
Adres	Municipalidad de Oña
Postcode en gemeente	San Felipe de Oña
Telefoonnummer	593 – 7 / 43 41 25
Faxnummer	593 – 7 / 43 41 57
E-mail	Muni_ona@etapaonline.net.ec
Andere wijzigingen	

III. **SAMENVATTING**

3.1. Titel van de samenwerking:

Ondersteuning waterbeheer in het kanton Oña, Ecuador

3.2. Op welke domeinen van gemeentelijke bevoegdheid heeft de samenwerking betrekking:

- Duurzame ontwikkeling
- Lokale democratie

3.3. Samenvatting: (max. 30 lijnen)

Het drinkwaterprogramma in het kanton Oña zit in een 2de fase. De continuïteit van het programma, opgestart in juli 2002 heeft ervoor gezorgd dat de geplande activiteiten coherent konden evolueren. Zo kan het proces van gezamenlijk overleg tussen de verschillende partijen zich verder ontwikkelen.

De lokale actoren hebben hun relatie kunnen uitdiepen en zijn erin geslaagd hun rollen en verantwoordelijkheden uit te werken. De legitimiteit van elkeen en ieders participatie in het proces zijn fundamenteel voor de duurzaamheid van het drinkwaterbeheer.

Er werd bijgedragen tot een verbeterde gezondheid en ontwikkeling voor de rurale bevolking in Oña dankzij de verbeterde drinkwatervoorziening voor 5 gemeenschappen en het opstarten van de rehabilitatie van de drinkwatersystemen van 2 gemeenschappen. In totaal gaat het om 400 families of +/- 40% van de bevolking van Oña waaronder 6 scholen).

De realisatie van een inventaris van de rurale drinkwatersector en de uitwerking van een globaal plan voor de drinkwatervoorziening door de lokale actoren hebben de beheerscapaciteiten binnen de gemeente versterkt. Dankzij de uitgevoerde activiteiten (sociale vorming samen met technische versterking) maakte de gemeente Oña zich een nieuwe visie eigen met betrekking tot interventies in de drinkwatersector: naast een technische versterking en dankzij een intensieve sociale vorming ontwikkelde de gemeente capaciteiten en gevoeligheden rond participatie van de civiele rurale maatschappij, waarmee traditioneel een paternalistische relatie bestond. Gemeentebestuur en gemeenschappen zijn op weg een relatie op basis van gezamenlijke verantwoordelijkheid te ontwikkelen: definitie van problemen, ontwerpen van voorstellen en oplossingen, planning, uitvoering en evaluatie. Het participatief ontwikkelen van een ondersteuningsstrategie voor de drinkwatersector is een belangrijke stap tot de duurzaamheid van de drinkwatervoorziening in de gemeente en opent de weg naar nieuwe mechanismen om verantwoordelijkheden te delen en naar een sociale controle en transparant beleid. Het betreft een jong proces dat verder begeleid moet worden. De gemeenteraadsverkiezingen in oktober 2004 zullen mogelijk leiden tot een wijziging van het bestuur. De voortzetting van het proces met een nieuw gemeentebestuur zal cruciaal zijn voor de institutionalisering van het geheel.

Een uitwisseling van ambtenaren en raadsleden (in september 2003 binnen het kader van het internationaal congres van Protos in België rond integraal waterbeheer en in februari 2004 met een bezoek van een delegatie van Bierbeek aan Oña) heeft bijgedragen tot een betere kennis van de werking van beiden gemeentes en tot een uitwisseling van de ervaring van de betrokken gemeentes rond waterbeheer.

IV. HET PARTNERSHIP

4.1. Gelieve de taakverdeling in het partnership te beschrijven:

(a) Wat de uitwerking van het project betreft :

- De gemeente Oña was mede-uitvoerder en belangrijkste actor in de verschillende fases van het project. De technische dienst van de gemeente ontwierp de systemen en begeleidde de werkzaamheden (met technische ondersteuning van PROTOS). Op die manier deed men expertise op om ook andere drinkwatersystemen efficiënt te kunnen begeleiden. De exploitatie werd verder gedelegeerd aan een Junta de Agua, een gebruikersassociatie. Onder het leiderschap van de gemeenteraad werd het proces van gezamenlijk overleg en dito drinkwaterbeheer uitgevoerd.

- De gemeente Bierbeek was mede-uitvoerder van de componenten “capaciteitsopbouw” en “uitwisseling”; verantwoordelijk voor de terugkoppeling naar de bevolking in Bierbeek en dossierbeheerder ten aanzien van het VVSG. De gemeente sloot een samenwerkingsovereenkomst met PROTOS als begeleidende organisatie.

- PROTOS-CEDIR ondersteunde het gemeentebestuur van Oña op technisch en methodologisch vlak voor de componenten “rehabilitaties van waterleidingen” en “uitwerken Globaal Plan voor water en sanitatie”.

- ACORDES faciliteerde de uitbouw en consolidatie van het multi-stakeholders initiatief en van de informatie-uitwisseling tussen Oña en Bierbeek.

(b) Wat de follow-up van het project tijdens het jaar betreft

Zoals tijdens de eerste fase verzekerde het consortium Acordes-Protos-Cedir, naast de betrokken Gemeenten, de coördinatie en opvolging van de activiteiten en dagelijkse uitvoering. Een “Opvolgingscomité” (opgericht tijdens de 1ste fase) bestaande uit 3 leden van de Gemeenteraad van Oña, betrokken ambtenaren en een vertegenwoordiger van Protos verzekerde een coherente en correcte uitvoering van het project. Tijdens de uitvoering van het project zorgde dit comité voor een contact tussen het operationeel niveau en het politiek niveau en verzekerde de verspreiding van de informatie.

(c) Wat de evaluatie van het project betreft:

In september 2003 bracht een delegatie uit Oña een bezoek aan Bierbeek.

De sociaal promotor Jessica Cevallos en de secretaris van het drinkwatercomité Susudel José Quichimbo namen deel aan het partnercongres van Protos in Antwerpen. Hierop konden beiden uitgebreid ervaringen uitwisselen en werd ook een globale evaluatie gemaakt van de drinkwaterprojecten. Dit gebeurde ook tijdens het terreinbezoek in Bierbeek en op een evaluatievergadering op 14 september met de hele delegatie.

Naar aanleiding van de opening van het gerehabiliteerde drinkwatersysteem in Susudel in februari 2004 werd uiteraard ook een grondige evaluatie gemaakt. Samen met de gebruikers bezocht een delegatie van Bierbeek het gerehabiliteerd intercommunaal drinkwatersysteem.

Tijdens een sessie georganiseerd in het gemeentehuis van Oña werd samen met de delegatie van Bierbeek, gemeentepersoneel en raadsleden van Oña, vertegenwoordigers van de verschillende drinkwatersystemen en Acordes-Protos-Cedir de uitgevoerde activiteiten geanalyseerd. Het project kende ondanks enige vertraging de gewenste uitvoering. De gebruikers van de rurale drinkwatersystemen toonden hun interesse om samen verder te werken en de twee gemeenten zijn ervan overtuigd dat de uitvoering van het globaal drinkwaterplan voor Oña de relatie tussen gemeente en dorpen zal versterken en consolideren. Desalniettemin zijn de gemeenten er zich van bewust dat het proces verder moet worden ondersteund.

4.2. Heeft de totstandkoming van het partnership en de uitwerking van het project in uw gemeente structurele veranderingen teweeggebracht op politiek vlak en /of administratief vlak? Zo ja, welke?

In Bierbeek leidde de samenwerking rond duurzaam waterbeheer in Oña in het verleden een nogal bescheiden leven. Er was een actieve stuurgroep, het project kwam regelmatig ter sprake in de Gemeentelijke Raad voor Internationale Samenwerking (GRIS) en af en toe in de milieuadviesraad.

Naar aanleiding van het bezoek dat een delegatie bracht aan Bierbeek in september 2003, werd de samenwerking sterk aangezwengeld: voor het bezoek werkten een aantal ambtenaren samen (informatie-ambtenaar – secretaris GRIS, milieuambtenaar, duurzaamheidsambtenaar, cultuurbeleidscoördinator, jeugdfunctionaris, bibliothecaris,...). Voor de tentoonstelling en de Ecuadordag op 13 september in CC de borre werkte de gemeente samen met diverse verenigingen en individuele inwoners: de 3 basisscholen in Bierbeek, het Sint-Janscollege te Meldert, de Landelijke Gilden, de KVLV en KAV-kernen van Bierbeek, enkele landbouwbedrijven en nog enkele verenigingen.

Ook de gehele gemeenteraad en het schepencollege werden uitgenodigd en er werd een bezoek gebracht aan het OCMW, een orgaan dat men in Ecuador niet kent (in elk geval niet als apart bestuur naast de gemeentelijke diensten).

Globaal kunnen we stellen dat het bezoek aan Bierbeek onze onderlinge relatie structureel en duurzaam ingebed heeft in de gemeente Bierbeek.

Hiernaast blijft Bierbeek bijzonder veel aandacht besteden aan duurzaam watergebruik, waterzuivering en erosiebestrijding. Dit is een blijvende bekommernis van onze gemeente die ook duidelijk gecommuniceerd werd n.a.v. het bezoek van de delegatie uit Oña.

4.3. Omschrijf de graad van betrokkenheid van eventuele andere organisaties voor de ondersteuning van de Belgische en / of de partnergemeente.:

PROTOS/CEDIR: versterking capaciteiten lokale actoren

- PROTOS is een Belgische niet-gouvernementele organisatie, werkzaam binnen de drinkwatersector in Ecuador sinds 1997. Met ondersteuning van PROTOS werden in de provincie Cañar een 70-tal drinkwatersystemen gebouwd/gerehabiliteerd door de gebruikers. Sinds 1998 werkt PROTOS samen met ACORDES aan het opstarten en consolideren van een samenwerkingsverband tussen de lokale actoren in de Cantons Cañar, El Tambo en Suscal om te komen tot een duurzaam beheer van de drinkwatersector. Eind 2000 werd PROTOS gecontacteerd door het gemeentebestuur van Oña en ACORDES ivm een mogelijke technische ondersteuning/begeleiding rond drinkwater.

ACORDES: begeleiding beheer drinkwatersector

- ACORDES, een centrum aan de Universiteit van Cuenca, opgericht met de steun van de VLIR (Vlaamse Interuniversitaire Raad) en de Katholieke Universiteit van Leuven met als doel de relatie tussen het academisch milieu en de ontwikkelingsorganisaties werkzaam in het Zuiden van Ecuador te versterken. ACORDES verstrekt sociaal-organisatorische begeleiding en heeft zich o.a. gespecialiseerd in inter-organisatorische samenwerkingsverbanden voor het oplossen van lokale problemen door middel van Onderzoek-Actie-Vorming. Sinds 1997 ondersteunt ACORDES de contacten tussen Bierbeek en Oña.
- Binnen ACORDES werkt sinds september een Belgische KUL-student organisatiepsychologie, Piet Wostyn. Hij werkte vooral rond de directe communicatie tussen Bierbeek en Oña, vooral met de scholen. Ook Jasper Somers, student postgraduaat ontwikkelingssamenwerking VUB, die een onderzoeksopdracht in het Zuiden van Ecuador doet en momenteel nog in Ecuador verblijft, werkte hier aan mee.

4.4. Draagvlak:

(a) Hoe is dit project ingebed in de partnergemeente?

- in de administratie:

Er werd een opvolgingscomité opgericht dat bestaat uit de burgemeester van Oña, 3 raadsleden en een vertegenwoordiger van Protos. Samen met de administratie verzekerde dit comité een continue opvolging van de activiteiten. De Dienst financiën van de gemeente Oña zorgde voor de administratieve en financiële opvolging. De partnergemeente wierf een sociaal promotor aan, Jessica Cevallos, teneinde de activiteiten efficiënt te kunnen uitvoeren en de capaciteiten van de gemeente te vergroten. De Dienst Openbare Werken was verantwoordelijk voor de ontwerpen en opvolging van de werven.

- bij de bevolking:

De relatie met de rurale gemeenschappen was fundamenteel voor de actie en daar werd dan ook speciale aandacht aan besteed. Naast de betrokken ambtenaren werd verschillende keren de burgemeester en raadsleden uitgenodigd om deel te nemen aan geplande activiteiten in de dorpen. Tijdens de georganiseerde ateliers was steeds een raadslid aanwezig en werd niet enkel het project op zich gepromoot maar tevens de verbroedering Bierbeek-Oña.

Welke informatie wordt hierover verspreid en hoe?

De sociale promotor zorgde voor de rapportering van de uitgevoerde activiteiten. Het opvolgingscomité zorgde voor de doorstroming van de informatie naar de gemeenteraad.

Met de betrokken actoren werden de activiteiten georganiseerd (de toegepaste methodologie beoogt de responsabilisering van de betrokken actoren in alle aspecten van de actie). De sociale promotor begeleidde de vertegenwoordigers van de drinkwatercomités bij de vulgarisatie van de informatie/akkoorden in de gemeenschappen.

(b) Hoe is dit project ingebed in de eigen gemeente?

- in de administratie:

In Bierbeek worden de activiteiten getrokken door de stuurgroep Bierbeek-Oña, waaraan de informatieambtenaar (tevens secretaris van de GRIS), de duurzaamheidsambtenaar en de cultuurfunctionaris deelnemen. Ook de schepen van internationale samenwerking is hierop aanwezig. De dienst financiën zorgt voor de administratieve opvolging ervan.

- bij de bevolking:

Zoals gezegd kreeg de verbroedering een grotere stimulans n.a.v. het bezoek van de delegatie in september 2003. Een aantal verenigingen zetten zich gedurende het bezoek in en hielpen o.a. mee aan het succesrijke Ecuadorfeest op zaterdag 13 september, waar meer dan 250 inwoners aanwezig waren. Verder krijgen alle inwoners van Bierbeek regelmatig feedback via artikels in het informatieblad. Ook met de scholen ging de communicatie stilaan beter. Voor het bezoek van de delegatie hebben alle klassen van de gemeenteschool een project uitgewerkt, dat uitmondde in een show die n.a.v. het bezoek aan de school op vrijdag 12 september opgevoerd werd.

Welke informatie wordt hierover verspreid en hoe?

De leden van de stuurgroep krijgen via verslaggeving informatie. Na het bezoek werden de meeste voorstellingen en foto's op CD-rom gezet en verspreid.

De inwoners van Bierbeek kunnen regelmatig in Info-Bierbeek een verslag lezen van de verbroederingsactiviteiten en de evolutie van het drinkwaterproject in Oña.

4.5. Toekomst:

Welke concrete afspraken werden na het beëindigen van de werkzaamheden van dit jaar gemaakt en hoe zullen ze worden opgevolgd?

De bereikte resultaten moeten verder worden opgevolgd en geconsolideerd. Een nieuw dossier werd ingediend bij VVSG voor een derde fase.

Het gemeentebestuur van Oña heeft zich verbonden om de gesloten akkoorden te respecteren en uit te voeren binnen haar budgettaire mogelijkheden.

Protos-Cedir heeft een bureau geopend in Oña en verzekert een begeleiding tot minstens 2008.

Indien de aangevraagde financieringen bekomen worden zal het Globaal Plan snel kunnen worden uitgevoerd hetgeen de consolidatie en institutionalisering van de activiteiten zal vergemakkelijken.

De gemeente Bierbeek wil ook haar samenwerking verderzetten in de toekomst. Naar aanleiding van de tussentijdse evaluatie in september 2003 en het plaatsbezoek in februari 2004 zal in 2004 beslist worden op welke manier en voor welke projecten er verdergewerkt zal worden. Momenteel blijft de deelname in het drinkwaterproject primordiaal, maar dit kan uiteraard bijgestuurd of uitgebreid worden in de toekomst.

V. HET PROJECT:

Gelieve aan dit verslag de volgende documenten toe te voegen: (identificatie)missieverslag(en) en / of stageverslag(en).

5.1. Gelieve concreet de activiteiten te beschrijven die in het kader van het project ondernomen zijn. Vul daarom in onderstaande tabel in chronologische volgorde alle activiteiten in die verband houden met dit project.

Component 1: participatief beheer watersector

Data	Activiteiten/stages/missies	Naam van de betrokken personen
Juli 2003-juni 2004	<i>Ondersteuning drinkwatersystemen (op aanvraag): actualisering reglementen, administratieve begeleiding, conflictbeheer, ondersteuning legalisering waterrechten, technische begeleiding.</i>	<i>Jessica Cevallos, Geovanny Quesada (Gemeentebestuur Oña); Manuel Montesdeoca (Protos/Cedir*), drinkwatercomités</i>
September – november 2003	<i>Verspreiding voorstel ondersteuningscentrum drinkwatersector in de verschillende gemeenschappen.</i>	<i>Jessica Cevallos; Felipe Abril (Acordes), Drinkwatercomités</i>
Juli – november 2003	<i>Technische en socio-organisatorische inventarisatie van de drinkwatersystemen van de gemeente Oña</i>	<i>Jessica Cevallos, Geovanny Quesada ; Dirk Dirix, Eugenio Avila (Protos-Cedir); Drinkwatercomités</i>
november 2003	<i>Analyse van de drinkwatersystemen, uitwerken voorstellen rehabilitaties - benaderende budgetten</i>	<i>Dirk Dirix; Geovanny Quesada, vertegenwoordigers drinkwatercomités</i>
december 2003	<i>Uitwerken van een Globaal Water Plan</i>	<i>Felipe Abril, Jessica Cevallos, Geovanny Quesada, Francesca Rossi, Dirk Dirix, burgemeester en raadsleden gemeente Oña, vertegenwoordigers drinkwatersystemen</i>
januari 2004	<i>Multipartijsessie voor de uitbouw van ondersteuningscentrum: functioneel ontwerp en benaderend budget</i>	<i>Felipe Abril, Jessica Cevallos, Geovanny Quesada, Francesca Rossi, burgemeester en raadsleden gemeente Oña, vertegenwoordigers drinkwatersystemen</i>
januari-april 2004	<i>Commissies rond voorstel ondersteuningscentrum</i>	<i>Felipe Abril, Jessica Cevallos, Geovanny Quesada, Francesca Rossi, burgemeester en raadsleden gemeente Oña, vertegenwoordigers drinkwatersystemen</i>
mei 2004	<i>Atelier en ondertekening akkoord ondersteuningscentrum</i>	<i>Felipe Abril, Jessica Cevallos, Geovanny Quesada, Francesca Rossi, burgemeester en raadsleden gemeente Oña, vertegenwoordigers drinkwatersystemen</i>

Component 2: Rehabilitatie en uitbreiding van bestaande waterleidingen.

Data	Activiteiten/stages/missies	Naam van de betrokken personen
Juli 2003- december 2004	<i>Beeindiging rehabilitatie intercommunaal drinkwatersysteem van Susudel – technische en socio-organisatorische begeleiding en vorming (sociale controle, revisie reglement en tarieven, administratie, stockbeheer, onderhoud, financiële rapportering ...)</i>	<i>Jessica Cevallos; Francesca Rossi, Dirk Dirix, Geovanny Quezada, gebruikers drinkwatersysteem Susudel</i>
Januari-juni 2004	<i>Toepassing 24 stappen methodologie rond sociale engineering in de gemeenschappen Ingapirca en Pullicanga: voorstelling werkmethodologie, diagnostiek, uitwerken en onderhandelen van ontwerp en budget, uitwerken "Memoria Tecnica" en constructiehandleiding, vormingsworkshops rond "eigenwaarde" en "leiderschap, uitwerken intern reglement, vormingworkshops, aankoop materiaal, werfplanning, aanwerving lokale metser,..</i>	<i>Jessica Cevallos, Geovanny Quezada,, Francesca Rossi, Dirk Dirix, Manuel Montesdeoca, gebruikers drinkwatersysteem van Pullicanga, Ingapirca, Santa Rosa, Zapotepamba, San Jose</i>
Maart 2004	<i>Onderhandeling met gemeente Saraguro om samen te werken bij de rehabilitatie van het intercantonaal drinkwatersysteem van Ingapirca (naast Ingapirca worden 4 gemeenschappen van Saraguro gerehabiliteerd).</i>	<i>Jessica Cevallos, Geovanny Quezada, burgemeester en raadsleden van Oña, Francesca Rossi</i>

Componente 3-4: Communicatie en uitwisseling van ervaringen tussen Bierbeek en Oña; Vorming

Data	Activiteiten/stages/missies	Naam van de betrokken personen
September 2003	<i>Deelname van delegatie van Oña aan het congres van Protos rond integraal waterbeheer in Antwerpen</i>	<i>José Quichimbo, vertegenwoordiger drinkwatercomité Susudel; Jessica Cevallos ;</i>
September 2003	<i>Bezoek delegatie van Oña aan Bierbeek. Uitwisseling ervaring rond waterbeheer: veldbezoeken technische realisaties, deelname conferenties rond thema water. Uitwisseling met inwoners van Bierbeek. Ateliers rond waterbeheer. Presentatie en tentoonstelling Oña en duurzaam watergebruik. Algemene rondleiding en diverse bezoeken in Bierbeek. Verbroederingsactiviteiten met diverse partners.</i>	<i>Luis Coronel, Burgemeester Oña; José Quichimbo; Jessica Cevallos ; John Ullauri, Cultureel promotor Oña; Bierbeek: burgemeester Mark Cardoen, schepen Johan Vanhulst en andere schepenen; ambtenaren Liebrecht Salen, Karel Rausch, Vicky Leentjes, Ilse Machielsens, Wouter Vanvinckenroye, e.a.</i>
Oktober 2003	<i>Verspreiding informatie bezoek delegatie Oña aan de raadsleden van gemeente Oña en vertegenwoordigers drinkwatersystemen</i>	<i>Luis Coronel, Jose Quichimbo, raadsleden, Francesca Rossi, Felipe Abril</i>
Oktober 2003	<i>Verspreiding informatie bezoek delegatie Oña aan bevolking Bierbeek, leden adviesraden, leden gemeenteraad</i>	<i>Liebrecht Salen, Vicky Leentjes, Wouter Vanvinckenroye</i>
Oktober 2003	<i>Deelname aan het nationaal forum rond water in Quito</i>	<i>Jessica Cevallos</i>

November 2003	<i>Vorming/uitwisseling met CenAGRAP Cañar</i>	<i>Delegatie Oña (gemeente, drinkwatersystemen); Francesca Rossi;</i>
Februari 2004	<i>Bezoek van een delegatie van Bierbeek aan Oña: veldbezoeken, ateliers rond programma, analyse samenwerking</i>	<i>Delegatie Bierbeek(*) ; burgemeester, raadsleden, ambtenaren Oña, Felipe Abril, Dirk Dirix, Francesca Rossi, Manuel Montesdeoca</i>
Juli 2003-Juni 2004	<i>Technische en methodologische begeleiding door Acordes-Protos-Cedir; Vorming technisch personeel Gemeente Oña</i>	<i>Felipe Abril, Dirk Dirix, Francesca Rossi, Manuel Montesdeoca</i>

(*) De delegatie bestond uit: burgemeester Mark Cardoen, schepenen Jacques Van Grimbergen en Johan Vanhulst, milieu-ambtenaar Karel Rausch en jeugdconsulent Wouter Vanvinckenroye.

5.2. (a) Welke oorspronkelijk geplande resultaten werden bereikt?

Component 1 : participatief beheer watersector

- In Oña is het samenwerkingsverband functioneel tussen alle lokale actoren die te maken hebben met watervoorziening: dorpsraden, gezondheidscomité, boerenorganisaties werken samen algemeen aanvaarde oplossingen uit voor een duurzame drinkwatervoorziening in het kanton Oña.

Wegens de verscheidenheid tussen de lokale actoren en de eigenheid van het thema "hulpbron water" is het opstarten van een samenwerkingsverband een lang en delicaat proces. Het feit dat "water" verschillende gebruiken kent en de schaarste van de hulpbron maakt dat er vaak conflicten bestaan over de rechten tussen de verschillende gebruikers. Een evenwicht vinden tussen gebruiken en gebruikers kan enkel via een reflectieproces omtrent noden en waarden, het concept integrale samenleving vs. Geïsoleerde gemeenschappen... Een formeel engagement van andere organisaties betrokken bij het thema is moeilijk wegens het ontbreken van een cultuur van samenwerking. Het gemeentebestuur van Oña heeft effectief een nieuwe relatie ontwikkeld met de drinkwatercomités, een relatie die de nodige ondersteuning moet krijgen om geconsolideerd te kunnen worden, om het fragiel wederzijds vertrouwen verder te verdiepen en om concrete problemen rond het gebruik van de hulpbron water op te lossen.

- Een Centrum ter ondersteuning van alle drinkwatersystemen in het Canton Oña is functioneel, en staat in voor vorming, opleiding en continue begeleiding m.b.t. administratieve, technische en organisationele aspecten van de drinkwatervoorziening.

Het wantrouwen dat bestond tussen de vertegenwoordigers van de rurale drinkwatercomités en het gemeentebestuur had tot gevolg dat het concertatieproces langzaam vorderde. Slechts op het einde van de actie kon een samenwerkingsakkoord ("carta de compromiso") worden ondertekend. Samen beslisten de drinkwatercomités en het gemeentebestuur welke ondersteuning nodig was voor de drinkwatersector. Gezien de grootte van de gemeente, zijn organisationele en administratieve karakteristieken en de huidige uitvoering van het globaal drinkwaterplan werd er beslist geen aparte structuur op te richten. De betrokken technische dienst van de gemeente zal worden versterkt en operationele mechanismen werden ontwikkeld die de inbreng van de gemeente en de drinkwatercomités bij het beheer van de rurale drinkwatersector regelen (controle en opvolging akkoorden, onafhankelijk beheer depot voor onderhoudsmateriaal in het gemeentehuis, oprichting van een bureau in het gemeentehuis voor de ondersteuning/vorming aan de rurale watersector, lidmaatschap van de rurale drinkwatersystemen,...).

- Er bestaat een Globaal Plan voor de drinkwatervoorziening en de sanitatie in de gemeente Oña.

In de loop van 2002 werd een eerste onderzoek opgestart en dit werd in 2003 gefinaliseerd. Op die manier ontstond een inventaris waarin alle drinkwatersystemen werden opgemeten. Na analyse van de problemen

werd met vertegenwoordigers van de drinkwatercomités een prioriteitenlijst voor de nodige interventies besproken en verder uitgewerkt. Op basis van dit plan worden de komende interventies vastgelegd.

Component 2 : rehabilitatie en uitbreiding van bestaande waterleidingen

- Een tweetal rurale drinkwaterleidingen zijn gerehabiliteerd en de technische diensten van de gemeente en de drinkwaterraden hebben hun expertise verhoogd door de uitvoering van dit project.

De studies en ontwerpen van de eerste twee systemen, waaraan binnen het Globaal Plan prioriteit verleend werd, werden uitgevoerd door het departement "openbare werken" van de gemeente Oña in samenwerking met een ingenieur van Protos Ecuador. Het betreft het interkantonaal systeem van Ingapirca (dat ook water levert aan de gemeenschappen San José, Zapotepamba, Santa Rosa en San Sebastian) en het systeem van Pullicanga. Voor het interkantonaal systeem van Ingapirca werd er onderhandeld met de gemeente Saraguro om samen de werken te financieren en te begeleiden. De gemeente Saraguro stelt 10.000 USD ter beschikking. Deze onderhandeling zorgde voor een vertraging van 2 maanden waardoor het contract slechts half mei kon worden ondertekend.

De toegepaste methodologie (net zoals voor Susudel) voorziet een intense voorbereidingsfase voor de ondertekening van de akkoorden. De sociale promotor (ambtenaar van de gemeente Oña) plande wekelijks de terreinbezoeken met het personeel van Protos-Cedir. Samen werden de acties uitgevoerd waardoor ook de sociale promotor quasi continu gevormd kon worden. Dezelfde manier van werken werd gebruikt bij de vorming van het technisch personeel: de begeleiding van de werven zorgden voor een continue vorming van de ingenieur van de gemeente.

Half mei 2004 worden de twee werven opgestart. De gebruikers zijn bezig met het graven van de sleuven en de captatie van de bron. De betrokken actoren garanderen de geplande opvolging. Protos-Cedir hebben een bureau geopend in Oña om het programma verder te zetten.

Tegelijkertijd werd de rehabilitatie van het intercommunaal systeem van Susudel beëindigd. De sociale promotor en de equipe van Protos verzekerden de opvolging van het systeem (chlorering, debietsdistributie, controle debietmeters,...) en de werking van het drinkwatercomité (installatie en vorming software administratie drinkwatersysteem, controle budget en reglement, controle gebruik water en betaling, economische rapportering,...). Het systeem levert 24 uur per dag water van uitstekende kwaliteit, het onderhoud wordt correct uitgevoerd en het reglement wordt toegepast.

Component 3 : communicatie en uitwisseling van ervaringen tussen Bierbeek en Oña:

- Er is een verbeterde communicatie en uitwisseling van ervaringen tussen de zuster gemeenten Oña en Bierbeek, specifiek op het gebied van water en sanering.

De twee uitwisselingen in Bierbeek en in Oña hebben gezorgd voor een reflectie rond het thema waterbeheer. De noodzaak om de drinkwatervoorziening te vervolledigen is duidelijk en de betrokkenheid van de lokale besturen in België bij het waterbeheer heeft de gemeente Oña er toe aangezet een visie rond waterbeheer te ontwikkelen, van individuele acties tot een globaal en geïnstitutionaliseerde politiek.

Het bezoek van Bierbeek aan Oña heeft ervoor gezorgd dat de uitgevoerde acties konden worden geanalyseerd en dat de lokale problematiek beter begrepen kon worden. Dit zal in de toekomst bijdragen tot een efficiënte technische en politieke ondersteuning.

- Het draagvlak voor internationale samenwerking is verbreed bij het gemeentebestuur, de administratie en de bevolking van Bierbeek.

Naar aanleiding van het bezoek van de delegatie uit Oña in september 2003 aan onze gemeente werd de verbroedering opnieuw aangezwengeld. Ook het tegenbezoek in februari 2004 met de opening van het drinkwatersysteem in Susudel bracht opnieuw een verhoogde interesse bij de Bierbeekse bevolking.

Ondertussen zijn er diverse organisaties die zich mee inzetten om de verbroedering en het draagvlak te verbreden. Tot slot werd ook het thema van de 11.11.11-actie aangesproken om rond duurzaam waterbeheer te sensibiliseren.

Component 4 : vorming

- De gemeente Oña beschikt over voldoende beleidscapaciteit met betrekking tot de sector water en sanitatie. Enkele medewerkers beheersen de concepten van Integraal Waterbeheer.

De deelname aan het partnercongres over integraal waterbeheer van Protos in België heeft bijgedragen aan de basiskennis omtrent de problematiek van de gemeente Oña. De ondertekening van het samenwerkingsverband tussen gemeente en drinkwatercomités is de eerste stap naar een integraal waterbeheer in Oña.

Het samen uitvoeren van de geplande activiteiten (ambtenaren gemeente Oña en personeel van Acordes-Protos-Cedir) zorgde voor een continue vorming en versterking van de capaciteiten van gemeentepersoneel.

De gemeente Oña heeft zich kunnen integreren in het nationaal waterforum, waar getracht wordt op regionaal en nationaal niveau de waterpolitiek te beïnvloeden.

(b) Welke niet-geplande resultaten werden eventueel bereikt?

(c) In verband met het wederkerigheidsbeginsel, gelieve te beschrijven wat de uitvoering van het project en de ontwikkeling van het partnership voor uw gemeente betekend heeft.

Bierbeek ontwikkelde in het verleden een sterk milieubeleid, gefocust op duurzaam waterbeheer. Door onze gezamenlijke ervaringen met de gemeente Oña wordt de waterproblematiek op een meer mondiaal niveau geplaatst. Duurzaam watergebruik is m.a.w. niet alleen een probleem voor ons, maar een wereldwijd probleem dat een mondiale aanpak verdient. In die zin engageerde de gemeente Bierbeek zich ook in maart 2004 in het Consortium 'Water voor ontwikkeling' van de Vlaamse overheid. Ook ondertekende Bierbeek de eisen van de 11.11.11-actie teneinde water uit de GATS-akkoorden te halen en als mensenrecht te erkennen.

5.3. (a) In welke mate zijn de oorspronkelijk gestelde doelstellingen bereikt?

Algemene doelstellingen :

- Bijdragen tot een verbeterde gezondheid en economische ontwikkeling voor de rurale bevolking in Oña.

Er werd bijgedragen tot een verbeterde gezondheid en ontwikkeling voor de rurale bevolking in Oña dankzij de verbeterde drinkwatervoorziening voor 5 gemeenschappen en het opstarten van de rehabilitatie van de drinkwatersystemen van 2 gemeenschappen. In totaal gaat dit over 400 families of +/- 40% van de bevolking van Oña en 6 scholen.

- Bijdragen tot een versterking van de planning- en beheerscapaciteiten van de civiele maatschappij en van de lokale autoriteiten in Oña.

Het opstellen van een Globaal Plan en het sluiten van een samenwerkingsverband tussen gemeente en drinkwatersystemen duiden op een nieuwe vorm van integratie van de civiele maatschappij en lokaal bestuur in de ontwikkeling van Oña.

- Bijdragen tot versterkte vriendschapsbanden tussen enerzijds de gemeentebesturen en administraties van Oña en Bierbeek, anderzijds tussen de georganiseerde groepen in beiden gemeenten.

Naar aanleiding van het bezoek van de delegatie van Oña aan Bierbeek werden de vriendschapsbanden opnieuw aangehaald. In de gemeentelijke administratie werden een aantal ambtenaren betrokken bij de voorbereiding van het bezoek en van het tegenbezoek in februari 2004. Door de medewerking van diverse verenigingen en individuele inwoners van Bierbeek ontstond een vernieuwde band waaruit in 2004 een aantal initiatieven zullen groeien.

Specifieke doelstelling van voorliggend project :

- Consolideren van een interinstitutionele ondersteunende structuur, met participatie van alle actoren betrokken bij de watersector in het kanton Oña, die de duurzaamheid van de drinkwaterservice kan garanderen.

Het proces van duurzaam overleg heeft geleid tot het ondertekenen van een samenwerkingsverband tussen gemeente en vertegenwoordigers van de diverse drinkwatersystemen. Eind juni 2004 zal de werking worden opgestart en de volgende diensten worden aangeboden:

- verkoop van onderhoudsmateriaal aan rechtvaardige prijs
- opvolging drinkwatersystemen (technisch, administratief, organisatorisch)
- vorming drinkwatercomités (technisch, administratief, organisatorisch)

(b) Zijn er bepaalde specifieke doelstellingen niet bereikt? Zo ja, welke en wat is hiervoor de verklaring?

De specifieke doelstelling werd niet volledig bereikt binnen het voorziene tijdsschema. Processen die een duurzaam overleg vereisen tussen diverse partijen, kunnen niet geforceerd worden en volgen noodzakelijkerwijs het ritme van de betrokken partijen. Desalniettemin zijn belangrijke stappen gezet om te komen tot een institutionele ondersteunende structuur. Protos-Cedir verzekert de opvolging en verdere ondersteuning van het proces.

5.4. Welke moeilijkheden / knelpunten heeft u ondervonden bij de realisatie van het project (administratieve of praktische hinderpalen, beheer van het partnership, afwerking van de resultaten,...) en welke eventuele oplossingen werden hiervoor gevonden?

Het decentralisatieproces dat in Ecuador opgestart werd in 1997, is nog steeds niet volledig en correct uitgevoerd: voortdurend worden de controlemechanismen gewijzigd hetgeen leidt tot onzekerheid en een inflexibele houding bij de betrokken ambtenaren. Dit heeft de financiering en uitvoering van de activiteiten sterk vertraagd.

Alhoewel er geen problemen waren met het politiek niveau van de gemeente Oña ondervond het project niet altijd voldoende medewerking van de ambtenaren. De continue aanwezigheid van Protos-Cedir kon de impact hiervan beperken. Desalniettemin lijkt het onontbeerlijk de betrokkenheid van enkele ambtenaren te verhogen teneinde een efficiënt gebruik van de beperkte middelen van de gemeente Oña te kunnen verzekeren.

De late goedkeuring van het project maakt dat er al vanaf de 1ste fase een vertraging was bij de uitvoering ervan. In de 2de fase werden enkele activiteiten van de eerste fase afgewerkt. Ontwikkelingsprocessen moeten in principe het ritme volgen van de betrokken partijen opdat zij zich de activiteiten kunnen toe-eigenen. Er wordt een extra 4 maanden voorzien voor de afwerking van de drinkwatersystemen van Ingapirca en Pullicanga en de consolidatie van de ondersteuningsstructuur. De aanwezigheid van Protos-Cedir verzekert de begeleiding van deze activiteiten op het ritme van de lokale actoren.

5.5. Welke stappen hebt u ondernomen om ervoor te zorgen dat de resultaten van het concrete project duurzaam zijn?

De uitvoering van het Globaal Plan en een continue begeleiding van de ondersteuningstructuur zijn fundamenteel voor een duurzaam waterbeheer in het Canton Oña.

De maximale uitvoeringstermijn is te kort gezien de problematiek en de noodzakelijk uit te voeren activiteiten. Waterbeheer is niet enkel de rehabilitatie of constructie van infrastructuur. Onontbeerlijk is de ontwikkeling van duurzame relaties tussen de actoren en het ontwikkelen van gedeelde verantwoordelijkheden in een steeds veranderende context.

Een derde fase is dan ook onontbeerlijk. Protos-Cedir heeft een bureau geopend in Oña en verzekert de uitvoering van het Globaal Plan en een begeleiding tot minstens 2008.

5.6. Betrokken personeel:

(a) Gelieve onderstaande tabel aan te vullen met de naam, functie en rol van het Belgische gemeentepersoneel.

Naam	Statuut/functie	Rol in het project
Vicky Leentjes	<i>Duurzaamheidsambtenaar secretaris milieuraad</i>	Stuurgroep Oña; inhoudelijke opvolging waterproject
Karel Rausch	<i>Milieuambtenaar</i>	Workshop n.a.v. bezoek; tentoonstell.
Liebrecht Salen	<i>Informatieambtenaar secretaris GRIS</i>	Stuurgroep Oña; administratieve coördinatie; coördinatie bezoek
Wouter Vanvinckenroye	<i>Jeugdconsulent</i>	Werkte mee bij bezoek
Ilse Machielsen	<i>Cultuurfunctionaris; directeur CC de borre</i>	Werkte mee bij bezoek
Chris Tullen	<i>Cultuurfunctionaris ;</i>	Werkte mee bij bezoek; inrichting tentoonstelling
Davy De Laeter	<i>Cultuurbeleidscoördinator</i>	Werkte mee bij bezoek
Stephan Jonckheere	<i>Hoofdbibliothecaris</i>	Werkte mee bij bezoek
Mandatarissen: Mark Cardoen	<i>Burgemeester</i>	Stuurgroep; werkte mee bij bezoek
Johan Vanhulst	<i>Schepen financiën en internat. Samenwerking</i>	Stuurgroep; inhoudelijke opvolging; coördinatie bezoek

(b) Gelieve onderstaande tabel aan te vullen met de naam, functie en rol van het personeel van de partnergemeente in het project.

Naam:	Statuut/functie:	Rol in het project:
José Quichimbo	<i>Secretaris watercomité Susudel</i>	Coördinatie gebruikersgroep waterproject; lid opvolgingscomité
Jessica Cevallos	<i>Sociale promotor</i>	Socio-organisatorische begeleiding van de drinkwatercomités
Geovanny Quezada	<i>Directeur dienst Openbare werken</i>	Ontwerp, technische begeleiding
German Jara	<i>Directeur Dienst financiën</i>	Administratie fondsen
Mandatarissen Luis Coronel	<i>Burgemeester</i>	President opvolgingscomité
German Solano	<i>1 ste raadslid</i>	Lid opvolgingscomité
Gladis Calle	<i>Raadslid</i>	Lid opvolgingscomité

(c) Indien externe deskundigen hebben deelgenomen aan het project, gelieve dan onderstaande tabel aan te vullen met hun naam, functie en rol in het project.

Naam	Statuut/functie/orgaan (indien van toepassing)	Rol in het project
Felipe Abril	<i>Socioloog Acordes</i>	Socio-organisatorische begeleiding
Manuel Montesdeoca	<i>Verantwoordelijk Protos-Cedir Oña</i>	Socio-organisatorische begeleiding
Francesca Rossi	<i>Vertegenwoordigster Protos Ecuador</i>	Coördinatie
Dirk Dirix	<i>Coöperant Protos Ecuador</i>	Technische begeleiding
Piet Wostyn	<i>Stagiair ontwikkelingspsychologie</i>	Communicatie besturen; scholen
Jasper Somers	<i>Onderzoeker – student ontw.samenwerking</i>	Communicatie besturen; scholen

VII. Verklaring van de Belgische gemeente

Ik, ondergetekende, verklaar in naam van de gemeente dat de informatie in dit verslag exact is.

Naam:	Johan VANHULST
Functie:	Schepen voor internationale samenwerking
Handtekening:	
Plaats en datum:	Bierbeek, 21 juni 2003
Stempel van de gemeente:	

Bijlagen

- (a) samenwerkingsovereenkomst tussen de twee gemeenten (gedateerd en ondertekend)
- (b) stageprogramma (indien van toepassing)
- (c) verslag van de (identificatie)missie (indien van toepassing)
- (d) andere relevante documenten (facultatief), in het bijzonder als die de betrokkenheid van de partnergemeente bij het project aantonen.
- (e) lijst van bewijsstukken voor het financiële verslag + de bewijsstukken

GELIEVE DIT FORMULIER INGEVULD EN ONDERTEKEND OVER TE MAKEN AAN :

VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN (VVSG)

T.A.V. BETTY DE WACHTER

AARLENSTRAAT 53 BUS 4

1040 BRUSSEL